

The authors consider the problem of the using of non-standard lessons in the practice of primary schools. The purpose of the article is clarifying the nature of non-standard lessons in primary school, clarifying the definition of features some of them. Methods of scientific research: observation, interviewing of teachers, studying of pedagogical experience in the process of pedagogical practice in primary school. On the basis of analysis of scientific literature formulated the urgency of studying this problem and novelty of the research. During the studying, clarified the concept of "unconventional lesson", lists certain types, defined the modern approaches to learning in primary school. Interviewing with primary school teachers showed that more than forty per cent of lessons are non-standard, including: lessons-journey, video tutorials, integrated, binary and others. In the practice of primary schools apply the lessons of communicative orientation: lessons-oral magazines, lessons-conversations, lessons-mediation, lessons-debates on the basis of the read text, lessons-press conference, lessons-steps. The attention is focused on modern approaches to teaching in primary school. Delineated the concept of «integrated», «binary lesson»; signs are considered for integrated lesson. Found the stages of preparation of binary lesson. Examples of integration based on separate topics. According to the authors, an important step in the preparation for such lesson is to define the objectives of the lesson: educational, developmental and educational objectives separately for each of the items that are integrated. Showed an example of an integrated lesson of the Ukrainian language and literary readings to the theme of «Treatment». Listed on effectiveness of presentations to various topics in primary school. Developed presentations for selected topics in the Ukrainian language. Investigated, that non-standard lesson encourages cognitive independence and creative activity and initiative in pupils. The training aimed at increasing their knowledge, forming the subject and the key competences needed in life skills.

Key words: nonstandard lesson, types of lessons, lesson-journey, integrated lesson, binary lesson, video tutorial.

УДК [378:37.011.3-051:78]:37.091.33-027.22

Човрій Маріанна Ярославівна,
аспірант,

Бурман Консуела Іванівна,
провідний концертмейстер,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У статті обґрунтовано роль і місце педагогічної практики у професійному становленні майбутнього фахівця з музичного мистецтва. На підставі аналізу науково-педагогічної літератури визначено та уточнено сутність понять «практика», «педагогічна практика» та «професійна підготовка фахівців». Розглянуто проблему фахової підготовки студентів спеціальності «Музичне мистецтво» та «Середня освіта (Музичне мистецтво)», що безперечно пов'язано з проблемою набору абітурієнтів на мистецькі спеціальності. Наголошено на потребі розширення й оновлення засобів, форм і методів підготовки фахівців у галузі музичного мистецтва, а також підкреслено роль педагога ЗВО в системі професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів.

Ключові слова: практика, педагогічна практика, фахова підготовка, професійна підготовка фахівців, вчитель музичного мистецтва.

Постановка проблеми. В умовах сучасних реалій як ніколи гостро постає проблема професійної підготовки фахівців будь-якого профілю. Підвищене зростання попиту на висококваліфікованих спеціалістів посилює вимоги до якості професійної підготовки студентів ЗВО, чинить тиск на системи освіти та є сильним фактором їхніх змін та адаптацій.

Не викликає сумніву, що «майбутнє нації залежить саме від якості педагогічної освіти, опанованого вчителем обсягу знань, умінь і навичок, рівня сформованості творчих умінь і розвитку творчих здібностей...» [6, с. 2]. Звичайно, підготовка педагогічних кадрів, у тому числі і педагога мистецького фаху, повинна відповідати вимогам сьогодення. Відтак, у професійному вишколі майбутніх освітян зростає значимість педагогічної практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової, педагогічної та методичної літератури з означеної проблематики свідчить про те, що питання практичного компоненту професійної підготовки майбутніх освітян є предметом дослідження низки вчених, зокрема таких корифеїв вітчизняної педагогіки як Г. Ващенко, А. Макаренко, І. Огієнка, С. Рубінштейна, В. Сухомлинського, К. Ушинського тощо. У свою чергу теоретичні та методологічні засади підготовки майбутніх педагогів навчальних закладів висвітлювали Ю. Бабанський, Н. Кузьміна, В. Люлька, В. Сластьонін, В. Сидоренко, Н. Терентьева, Д. Тхоржевський та інші. Місце й ролі педагогічної практики в системі професійної підготовки педагога присвячені праці С. Архангельського, В. Бондаря, С. Полянського, М. Приходько, В. Розова, Н. Тализіної. Висвітлення питань, пов'язаних з підготовкою майбутніх фахівців до практичної діяльності здійснене також у наукових розвідках А. Василюк, С. Гончаренко, Н. Горещької, Н. Демидчук, Л. Кацовой, Л. Манчуленко, Л. Хомич, Н. Яковець та інших.

Найбільш значущими в контексті нашого дослідження є праці Г. Падалки та О. Щолокової, які акцентують увагу на тому,

що необхідною складовою забезпечення якісної методичної підготовки майбутнього вчителя музики є педагогічна практика [3, с. 22]. Важливе значення для даного наукового пошуку також складають праці Л. Арчажнікової, І. Боднарук, Т. Бодрової, А. Болгарського, В. Бриліної, Т. Горобець, Т. Єременко, Л. Ісаєвої, І. Найдюнова, Е. Печерської, І. П'ятницької-Позднякової, А. Сидоренко та інших, які у своїх дослідженнях розглядають педагогічну практику як важливу складову практичної підготовки майбутніх фахівців з музичного мистецтва.

Однак, при такій високій зацікавленості науковцями проблематикою професійної підготовки майбутнього освітянина, зокрема, майбутнього педагога-музиканта, питання, що пов'язані з практичною підготовкою фахівців з музичного мистецтва до музично-виховної роботи в ДНЗ потребує подальшого ретельного вивчення. Особливо це стосується студентів спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Мета статті: проаналізувати роль й місце педагогічної практики в професійній підготовці майбутніх фахівців з музичного мистецтва, а також конкретизувати такі поняття як «практика», «педагогічна практика», «професійна підготовка фахівців».

Результати дослідження. В умовах радикальних змін в освітній галузі особливого значення набуває якісна підготовка висококваліфікованого фахівця, професійно грамотного педагога, якому притаманні особистісна відповідальність за безперервний професійний розвиток та спроможність стрімко адаптуватися до швидкоплинних змін у професійній діяльності.

Забезпечити високий рівень професійної підготовки майбутнього фахівця з музичного мистецтва у сучасній системі вищої освіти України покликані музично-педагогічні факультети педагогічних університетів. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх педагогів-музикантів – це важкий, багатограний і довготривалий процес, який здійснюється протягом усього періоду

навчання студентів у ЗВО. Однією з основних форм професійного становлення майбутнього фахівця з музичного мистецтва є педагогічна практика.

Згідно з Державним стандартом вищої професійної освіти педагогічна практика виступає як особливий вид навчальної діяльності студентів, спрямований на формування у майбутнього педагога основних професійних якостей у процесі педагогічної діяльності, проходить в умовах, максимально наближених до професійної діяльності і є важливою соціально-психологічною умовою та дієвим засобом фахової підготовки [11, с.6].

З огляду на поставлену нами проблему практичної підготовки майбутніх педагогів особливий інтерес становлять погляди науковців на висвітлення змісту та сутності поняття «практика», «педагогічна практика» як наукової категорії. Практика – філософська категорія, логічний конструкт, що позначає всі можливі види загальнолюдської результативної практичної діяльності. Дане поняття має різні дефініції у філософських, соціологічних, тлумачних словниках. Так, у більшості інформаційних джерел практику визначають як матеріальну, чуттєво-предметну, цілепокладаючу діяльність людини, що має своїм змістом засвоєння і перетворення природних і соціальних об'єктів і становить загальну основу, рушійну силу розвитку людського суспільства і пізнання. Практика багатогранна і має різні рівні. У широкому розумінні під практикою мають на увазі усі види чуттєво-предметної діяльності людини (як виробництво, так і інші види діяльності, наприклад, педагогічну, художню, адміністративну тощо) [10]. Проте існує також вузьке розуміння поняття практики, котре зводиться до експерименту, що є, безумовно, недостатнім, бо людська практика, це не лише експеримент.

Вважаємо за необхідне звернути увагу на те, як визначають поняття «практика» соціологічні словники:

- діяльність людей, пов'язана з впливом на природу і суспільство;
- звичай, звичка;
- тренування, прийоми;
- навички у будь-якій діяльності, професії; практична професійна діяльність [7, с. 371].

Практика як соціальний феномен являє собою діалектичну єдність матеріальної та духовної сторін людської діяльності, за допомогою якої регулюються взаємостосунки між людьми та навколишнім середовищем. В цьому розумінні практика – це діяльність, в якій вказана єдність передбачає активну і безпосередню «увімкненість» суб'єкта з його інтересами, потребами, ціннісними настановами у взаємодії з об'єктивною дійсністю. Вона є критерієм істини та мірою того, наскільки успішно діяльність людини «вписується» до світу реалій [1, с.6].

Якщо з позицій філософії та соціології поняття «практика» розглядається як результат людської діяльності, то психологія розглядає практику в аспекті особистісних характеристик. На формування понять «практична діяльність», «практика» та «педагогічна практика» великий вплив має еволюція психологічної думки науковців, яка здійснюється відповідно до розвитку суспільства та науково-технічного прогресу.

У ході дослідження сутності поняття «практика» встановлено, що у сучасній науково-педагогічній літературі разом з вищезазначеним терміном часто вживається вираз «педагогічна практика». Педагогічна практика в українському педагогічному словнику визначається як спосіб вивчення освітнього процесу на основі безпосередньої участі у ньому практикантів. Об'єктом педагогічної практики є реальна взаємодія учасників освітнього процесу, а предметом – закономірності, прийоми, способи, методи та засоби цієї взаємодії, зумовлені його цілями, завданнями та змістом.

Педагогічна практика студентів вищих навчальних закладів є невід'ємною складовою освітньо-професійної підготовки фахівців, метою якої є озброєння студентів системою педагогічних знань, підготовка до практичної роботи у освітніх закладах, формування в майбутніх спеціалістів умінь застосовувати в педагогічній

діяльності науково-теоретичні знання, здобуті при вивченні суспільних, загально-педагогічних і фахових дисциплін, розвитку у майбутніх педагогів інтересу до професійної діяльності.

У системі професійної підготовки фахівців з музичного мистецтва вагому роль відіграє педагогічна практика, у період якої інтенсифікується процес професійного становлення та самовизначення фахівця, актуалізуються та поглиблюються теоретичні знання, активізується процес формування педагогічних умінь, професійно-значущих якостей особистості, таких як: музична емпатія, любов до дитини, артистизм, музично-педагогічна інтуїція, музичне мислення, динамізм особистості, емоційно-професійна усталеність тощо, а також створюються умови для формування активного пропагандиста музичної культури та мистецтва.

О. Мороз, О. Падалка, В. Юрченко зауважують, що «сама педагогічна практика є однією з провідних подій у професійно спрямованому житті студента педагогічного навчального закладу, важливим шаблоном особистісного зростання майбутнього вчителя. У її процесі студент розпочинає самоутверджуватися в новій статусно-рольовій позиції педагога» [8, с. 198].

Оцінюючи педагогічну практику з позицій самовизначення, І. Колеснікова вказує на можливість самореалізації власної професійної позиції, усвідомлення її життєвої значущості, вибору стратегії діяльності, пов'язаною з об'єктивною необхідністю приймати на себе відповідальність за глобальні наслідки конкретних педагогічних дій [5, с. 127].

Особливої уваги в контексті нашого дослідження заслуговує проблема професійної підготовки майбутніх бакалаврів-музикантів до педагогічної діяльності в закладах освіти.

На думку О. Піхтар, професійна підготовка розуміється як сукупність спеціальних знань, вмінь і навичок, якостей, досвіду і норм поведінки, що забезпечують можливість успішної роботи з певної професії. Це своєрідна модель, при роботі з якою студенти оволодівають професійною діяльністю [9, с.104]. Професійна підготовка студентів у вищій школі спрямована на вивчення комплексу гуманітарних та суспільних наук, проте домінують у підготовці майбутнього педагога-музиканта виступає фахова спрямованість.

Фахова підготовка бакалавра-музиканта передбачає: оволодіння ґрунтовними знаннями з музичної педагогіки; теорії та методики музичного виховання; історії та теорії музики; сольфеджіо, гармонії, поліфонії; аналізу музичних форм; вокально-хорової педагогіки; знання з питань хорознавства, а також формування професійних виконавських вмінь та навичок.

Вважаємо за необхідне звернути увагу на те, що викладачі з фаху найчастіше акцентують увагу на формуванні в студентів компетенцій, які необхідні майбутнім музикантам-педагогам у виконавській діяльності. Ці компетенції, безперечно, важливі, але неможна забувати про те, що студенти-бакалаври отримують кваліфікацію вчителя музичного мистецтва. Тому необхідно звертати увагу також і на формування педагогічної компетенції майбутніх музикантів-педагогів [12].

Доцільно зауважити, що для майбутнього фахівця з музичного мистецтва педагогічна практика продовжує залишатися дуже складним етапом на шляху до професії. Ніхто не буде спростовувати той факт, що останніми роками здобувати спеціальність «Музичне мистецтво» приходять абітурієнти з різним рівнем музичної підготовки. Вони мають не тільки різний рівень знань і умінь з музично-теоретичних і музично-виконавських дисциплін, проте й різний вік, різну мотивацію і різну особистісну професійну орієнтованість. У зв'язку з цим перед викладацьким складом музично-педагогічних факультетів ЗВО постає завдання вибору найбільш результативних методів навчання, які, в силу різних обставин, здатні забезпечити індивідуалізовану підготовку майбутніх фахівців з музичного мистецтва до практичної діяльності.

В умовах безпосереднього проходження педагогічної практики майбутні фахівці з музичного мистецтва потрапляють в реалії освітньо-виховного середовища. Це дає змогу студентам-

практикантам ознайомитися зі всіма аспектами багатогранної праці педагога-музиканта.

Відзначимо, що успіх проходження педагогічної практики майбутніми фахівцями з музичного мистецтва в значній мірі залежить від методичного рівня й майстерності викладачів, адже вони особистим прикладом активізують творчу самостійність студентів у виконанні завдань практики, допомагають формуванню професійно значущих якостей особистості, а також виховують в майбутніх кваліфікованих працівників інтерес до обраної професії.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Результати аналізу наукових досліджень з означеної проблематики переконливо доводять, що педагогічна практика була і є одним із вирішальних факторів, які впливають на підвищення якості музично-педагогічної освіти в Україні. Досвід, набутий студентами

під час проходження педагогічної практики, дає можливість майбутнім фахівцям визначити власну життєву й професійну позицію, усвідомити правильність обраної галузі діяльності, з'ясувати міру відповідності особистих якостей необхідних для професії педагога-музиканта. Відтак, практика залишається широким полем перевірки теоретичних знань, накопичених студентами у ЗВО та становить собою підґрунтя для поглибленого засвоєння проблем, що мають місце у професійній сфері.

Ми вважаємо за доцільне звернути увагу на проблему професійної підготовки студентів спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) до проходження педагогічної практики (пробні музичні заняття в ДНЗ), що і є перспективою подальших досліджень у цьому напрямі.

Список використаних джерел

1. Болгарський А. Г. Педагогічна практика у загальноосвітніх навчальних закладах з предмету «Музика»: навчально-методичний посібник для студентів педагогічних університетів / А. Г. Болгарський, Т. О. Бодрова. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. – 130 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – Київ: Либідь, 1997. – 373, [1] с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hum.edu-lib.com/szbrannoe/goncharenko-s-u-ukrayinskiy-pedagogichniy-slovník-onlayn>.
3. Горобець Т. В., Шкоба В. А. // Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі XXI століття: зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф., Мукачеве, 19–20 берез. 2015 р. – Мукачеве: МДУ, 2015. – 240 с.
4. Дікун І. А. Практична підготовка майбутнього вчителя музики у дискурсі його професійного та особистісного становлення / І. А. Дікун // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: зб. наук. пр. / Ред. кол.: Товканець Г. В. (гол. ред.) та ін. – Мукачеве: Вид-во МДУ, 2017. – Випуск 1 (5). – 218 с.
5. Колесникова І. А. Педагогическая реальность в зеркале междисциплинарной рефлексии / И. А. Колесникова // Сов. педагогика, 1989. – №3. – С. 129-133.
6. Концепція педагогічної освіти. – К., 1998. , с. 2.
7. Кравченко С. А. Социологический энциклопедический англо-русский словарь / С. А. Кравченко. – М., 2002. – 690 с.
8. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко. – К.: НПУ, 2003. – 267 с.
9. Піхтар О. А. Удосконалення фахової підготовки майбутніх музикантів у системі вищої мистецької освіти / О. А. Піхтар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pednauki.chdu.edu.ua/article/view/42731>.
10. Подольська Є. А. Практика – критерій істини, основа і ціль пізнання. Види практики. / Є. А. Подольська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://westudents.com.ua/glavy/95149-praktika-kriteryi-stini-osnova-tsl-pznannya-vidi-praktiki.html](http://westudents.com.ua/glavy/95149-praktika-kriteryi-stini-osnova-i-cil-piznannya-vidi-praktiki.html).
11. Ткачова Н. Педагогічна практика з музичного мистецтва: зміст, структура: навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів (за кредитно-трансферною системою) / Наталія Ткачова, Інна Пашенко. – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2015. – 216 с.
12. Шевченко О. М. Формування фахових компетенцій майбутнього музиканта-педагога на культурологічних засадах / О. М. Шевченко. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://elib.umsa.edu.ua/jspui/bitstream/umsa/2556/1/formuvannya%20fahovyh%20kompetentii.pdf>.

References

1. Bolharskyi A. H., Bodrova T. O. 2008. Pedagogichna praktyka u zahal'noosvitnikh navchal'nykh zakladakh z predmetu «Muzyka»: navchal'no-metodychnyy posibnyk dlya studentiv pedahohichnykh universytetiv [Teaching practicum in the comprehensive educational establishments in Music]. Instructional guide for the pedagogical university students. Kyiv: Dragomanov National Pedagogical University.
2. Honcharenko S. U. 1997. Ukrayins'kyu pedahohichnyy slovnyk [The Ukrainian pedagogical dictionary]. Kyiv: Lybid' [electronic resource]. – URL: <https://hum.edu-lib.com/szbrannoe/goncharenko-s-u-ukrayinskiy-pedagogichniy-slovník-onlayn>.
3. Horobets T. V., Shkoba V. A. 2015. Znachennya pedahohichnoyi praktyky u profesiyinoyi pidhotovtsi maybutnikh muzychnykh kerivnykiv doshkil'nykh navchal'nykh zakladiv [The significance of teaching practicum in the professional preparation of the future music teachers of preschool educational establishments.] Artistic education in the socio-cultural environment of the XXI century: collection of works of the fourth Ukrainian research and practice conference, Mukacheve: Mukachevo State University.
4. Dikun I. A. 2017. Praktychna pidhotovka maybutn'oho vchytelya muzyky u dyskursi yoho profesiyonoho ta osobystisnoho stanovlennya [Practical preparation of the future music teacher in the discourse of his professional and personal formation]. Mukacheve State University research newsletter. «Pedagogy and psychology»: collection of scientific works. Head editor Tovkanets H.V. – Mukachevo: Mukachevo State University.
5. Kolyesnikova I. A. 1989. Pedagogicheskaya real'nost' v zerkalye mezhdistsiplinamoy refleksiyyi [Pedagogical reality in the cross-disciplinary reflection]. Soviet Pedagog. P. 129-133.
6. Kontseptsiya pedahohichnoyi osvity [The concept of pedagogical education]. K., 1998, p. 2.
7. Kravchenko S. A. 2002. Sotsiologicheskyy entsiklopedicheskyy anglo-russkiy slovar' [Sociological encyclopedic English-Russian dictionary]. Moscow.
8. Moroz O. H. 2003. Pedahohika i psykhohohiya vyshchoyi shkoly. [Pedagogy and psychology of the higher school]. – Kyiv: The National Pedagogical Dragomanov University.
9. Pikhtar O. A. Udoskonalennya fakhovoyi pidhotovky maybutnikh muzykantiv u systemi vyshchoyi mystets'koyi osvity [The improvement of the professional preparation of the future music teachers in the system of higher art education]. – [electronic resource]. – URL: <http://pednauki.chdu.edu.ua/article/view/42731>.

10. Podolska Ye. A. Praktyka – kryteriy istyny, osnova i tsil' piznannya. Vydy praktyky [The practicum is the criterion of the truth, the basis and aim of knowledge. Kinds of practicum]. – [electronic resource]. URL: <http://westudents.com.ua/glavy/95149-praktika-krytery-stini-osnova-tsl-pznannya-vidi-praktiki.html>.

11. Tkachova N., Pashchenko I. 2015. Pedahohichna praktyka z muzychnoho mystetstva: zmist, struktura [The teaching practicum in music art: content, structure]: Instructional guide for students of higher educational establishments. Melitopol: Publishing house of the Melitopol city printing office.

12. Shevchenko O. M. Formuvannya fakhovykh kompetentsiy maybutnyoho muzykanta-pedahoha na kul'turolohichnykh zasadakh [The formation of the professional competence of the future music teacher on the cultural basis]. [electronic resource]. URL:<http://elib.umsa.edu.ua/jspui/bitstream/umsa/2556/1/formuvannia%20fahovyh%20kompetentii.pdf>

В статье обоснована роль и место педагогической практики в профессиональном становлении будущего специалиста по музыкальному искусству. На основании анализа научно-педагогической литературы определены и уточнены сущность понятий «практика», «педагогическая практика» и «профессиональная подготовка специалистов». Рассмотрена проблема профессиональной подготовки студентов специальности «Музыкальное искусство» и «Среднее образование (Музыкальное искусство)», что бесспорно связано с проблемой набора абитуриентов на художественные специальности. Отмечено необходимость расширения и обновления средств, форм и методов подготовки специалистов в области музыкального искусства, а также подчеркнута роль педагога вузов в системе профессиональной подготовки будущих педагогов-музыкантов.

Ключевые слова: практика, педагогическая практика, профессиональная подготовка, профессиональная подготовка специалистов, учитель музыкального искусства.

The article is devoted to the determination of the role and place of the teaching practicum in the professional formation of the future music art specialists. The analysis of the scientific, pedagogical and methodological literature shows that the issue of the practical component of the professional preparation of the future teachers is the subject of investigation of many researchers. The aim of the article is to analyze the role and place of the teaching practicum in the professional preparation of the future music art specialists and make such notions as “practicum”, “teaching practicum”, “professional preparation of specialists” more specific. Vocational teaching preparation of the future music teachers is a difficult, many-sided and long process which is fulfilled during the whole period of students studying at the pedagogical university. One of the main forms of the formation of the future music art specialists is the teaching practicum. In the process of the research on the basis of the analysis of scientific and pedagogical literature such notions as “practicum”, “teaching practicum” and “professional preparation of specialists” were defined and elaborated. It is necessary to mentioned that the teaching practicum for the future music art specialists remains a very difficult stage on the way to their profession. It is definitely connected with the problem of enrolment of students to the art specialties. When the future music art specialists pass the teaching practicum they find themselves in the teaching and educational environment. It gives students-trainees the opportunity to find out all aspects of the many-sided work of the music teacher. The results of the scientific investigations analysis of the present research prove the fact that the experience gained by students during the teaching practicum gives the future specialists the opportunity to determine their view of life and profession, realize the right choice of profession, find out the level of personal qualities adequacy necessary for the profession of music teacher. Therefore, the teaching practicum is a good way to check theoretical knowledge gained by students at university and is the foundation for the profound mastering of problems which exist in the professional sphere. We think it is important to pay attention to the problem of the professional preparation of students of the specialty 014 Secondary education (Music art) to pass the teaching practicum (trial music lessons at the preschool institution) which is the prospect of the future research in this direction.

Key words: practicum, teaching practicum, professional preparation, professional preparation of specialists, music art teacher.

UDC 372.881.111.1

Kravchenko Tetyana Mykolaivna,
Senior Lecturer of the Department of English Philology
and foreign languages teaching methods,
Mukachevo State University

USE OF WEB-RESOURCES AT ENGLISH LANGUAGE CLASSES AND FORMS OF WORK WITH COMPUTER TRAINING PROGRAMS

Informatization of society not only sets new goals in the system of education, but it also becomes a means of improving the efficiency of education. Personal computers, Smart-Board, Internet are becoming the necessary means of learning foreign languages and important attributes for a teacher in English language classes at school. The use of information technology in the process of learning English allows to more widely and fully disclose the creative potential of each student. Thus, the relevance of using the latest information technology in the educational process at the present stage becomes clear. The purpose of the research is to investigate the process of using educational Web resources in teaching foreign language productive types of speech activity of secondary schools students; to substantiate the essence of the latest information technologies and to highlight the features of information and communication technologies in modern school education; to consider the main forms of work with computer training programs. During research, the following methods of scientific research have been used: theoretical analysis of scientific literary sources, synthesis, generalization, comparison, specification. The article analyzes the preconditions and meanings of the informatization process of society and education; improvement of oral foreign language in the process of using educational web resources has been described; the process of using educational Web resources in teaching foreign language productive types of speech activity of students of secondary school has been researched; the purpose of the introduction of new information technologies in the education system has been determined; the main forms of work with computer training programs have been described; the effectiveness of the use of educational Web resources and the latest information technologies in teaching foreign language productive types of speech activity of students of secondary schools have been researched. In the future, it is advisable to develop exercises to improve communication skills.

Key words: web resources, Internet network, educational process, computer training programs, productive kinds of speech activity

Introduction. In connection with the development of these technologies in all public spheres is taking place. The information technology and gaining popularity, the introduction of educational sphere, in which the merger of educational and